

skutarji. — Kaj bi se pa zgodilo, ako bi Slovenci praznovali zmago Balkanske zveze?!

—§— Ustanavljanje podružnic nemškega Schulvereina v tujini. Lansko leto so ustanovili v Budnu v Švici podružnico. Takrat je imela le okoli 20 članov avstrijskih Nemcev, po preteku treh mesecev pa je naraslo število članov čez 90 ter prispevajo vsi večje zneske članarine, nego se no pravih zahteva, in se spominjajo društva tudi s prostovoljnimi darovi. Naši somišljeniki, posnemajte nasprotnike in podpirajte D. C. M.!

—§— Iz šolske službe. Imenovani so: definitivna učiteljica pri Sv. Urbanu Emilija Zorec za učiteljico v Št. Vidu pri Ptuj; nadučitelj Rudolf Kocmut v Selah za nadučitelja pri Sv. Urbanu pri Ptuj; učiteljski suplent pri Sv. Urbanu pri Ptuj za definitivnega učitelja v Št. Vidu pri Ptuj; definitivni učitelj in šolski vodja v Resniku Gvidon Srabotnik za nadučitelja pri Svetem Štefanu. — Vpokojeni so: učiteljica ročnih del v Teharjih Julija Klemenčič in definitivni učitelj pri Sv. Stefanu Janez Kotnik.

—§— Majeve slavnosti v korist nemškemu Schulvereinu. V zadnjem tednu je javilo 122 podružnic, 82 šolskih vodstev in društev svoje sodelovanje. Oglasašenih je bilo tekem teh dni čez 200 izjav za slavnostne prireditve.

—§— Nove narodne Kernstock-kolke je izdal nemški Schulverein (podružnica Kernstock) v korist stavbi Otokar Kernstockove šole na Pesnici pri Mariboru in pozivlja vse Nemce k nakupu.

Istrske vesti.

—i— Iz Istre. Na moje odprto pismo, objavljeno v »Tovarišu«, je odgovoril g. Ferjančič, da ni nikoli trdil, da sem hujskal proti njemu. Če je s tem zadovoljna oseba, ki je meni to rekla, sem zadovoljen tudi jaz. G. Ferjančič pa trdi, da sem o njem »lahkomiselno govoril«, kar je tudi neresnica. Pozivljam ga, da mi sporoči, komu sem govoril in kaj sem govoril. Ker pa g. Ferjančič »ni vaju privatnih zadev vlačiti v javnost«, naj mi to pismeno sporoči. Kdo ve, če pozna g. Ferjančič onega učitelja XX. stoletja, ki je grajal in obrekoval svojega kolego in njega šolsko delovanje ne le pri drugih učiteljih, ampak tudi v kmetijskih hišah? Menda ga ne pozna. Ker vem, da bi se g. Ferjančič — iz same kolegalnosti — preveč hudoval nad njim, mu ga niti ne imenujem. — Avg. Furlanič, šolski voditelj v Črnci *).

Tržaške vesti.

—t— Delo za volitve v Trstu. Zadnje nedelje se je vršil v Trstu dobro obiskan shod, sklican od političnega društva »Eünost« v svrhu priprav za bližajoče volitve. Govorila sta dr. Wilfan in dr. Rybač, ki sta naznanila hud boj na vse strani, zlasti pa socialistom, italijanskim in slovenskim. Razpoloženje je ugodno. Tudi Hrvatje se gibljejo.

Goriške vesti.

—g— Sklep šol. leta strokovne nadzorne šole za zidarje v Renčah se je izvršil na Belo nedeljo popoldne. V okrašenih šolskih dvoranah se je zbralo mnogo občinstva, zidarskih učencev ter gospode iz Gorice in bližnjih vasi. Predsednik kuratorija g. Angel Trojer pozdravi navzoče, zlasti odposlanca okr. glavarstva g. Jos. Znidarčiča, okr. komisarja, dalje zastopnika okr. šol. sveta g. nadzornika dr. Jos. Pavlina, ravnatelja moš. učiteljstva g. Vek. Bežka in drugo navzočo gospodo. Vodja šole je poročal o stanju šole. Posnemamo, da je šola 3razredna, ki jo je obiskovalo 58 učencev; učiteljstvo je: vodja Vižintin Rudolf in Pet. Nemic za merkantilne predmete, Anton Ferlat za strokovno risanje in stavbarstvo. Podpora dobiva kuratorij od države, dežele, občine Renče, okraj. šol. zaloga in trg. in obrtne zbornice v Gorici. Obisk in učni uspeh šole je dober. Odlikovanih je 14 učencev. Po poročilu voditelja je upravitelj občine g. A. Trojer v svojem govoru poudarjal važnost te šole za obrtne učence in občino Renče. Odposlanec okr. glavarstva g. komisar Jos. Znidarčič je v zaključnem govoru zlasti pripočal učencem, da si pridobljene nauke in spretnosti ohranijo in izpopolnijo sebi in splošnosti v korist. Navzoči so si ogledovali razstavljene šolske izdelke, ki kažejo, da učitelji in učenci vestno vršijo svojo nalogo. Zidarska šola pa je in bo velike važnosti ne samo Renčam, temveč narodu sploh. Od nje in sorodnih obrtnih šol dobi-

*) Iskreno želimo, da bi bilo te pravde in tega namigavanja že enkrat konec!
Uredn.

va naš narod prepotrebno strokovno in duševno izobraženo obrtništvo.

—g— Deželni šolski svet je imel dne 5. t. m. sejo v Gorici.

—g— Za pobeglim Rozino so konstatirali malverzacij okoli 33.000 kron. Kje je Rozina, se nič ne ve. Pri dosedanem preiskovanju se je že videlo, kako se je zaupalo Rozini, ki si je pa tudi znal s svojo zvitostjo pridobiti zaupanje pri svojih predstojnikih.

Splošni vestnik.

Praznovanje 200letnice pragmatične sankcije po šolah. V spomin proglasitve pragmatične sankcije dne 19. aprila 1713 je naučni minister dr. vitez pl. Hussarek ukazal, da naj se na vseh srednjih in nižjih šolah, ki so podrejene državni učni upravi, če je le mogoče, posebno slovesno 19. aprila praznuje 200letni jubilej pragmatične sankcije. Ob tem slavu naj se pojasni zgodovinska važnost po cesarju Karlu VI. proglašene pragmatične sankcije. Če bi se ta slavnost v posameznih slučajih ne mogla praznovati, naj osobito v višjih letnikih ob zgodovinskem pouku učitelji primerno, tako da bodo to učenci in učenke razumeli, opozarjajo na veliko važnost tega zgodovinskega dogodka.

Za ohranitev narodnih noš je naučni minister deželnim šolskim svetom naročil, da poskrbe za to, da bodo učiteljice ročnih del po ljudskih in meščanskih šolah, dalje na učiteljskih in tečajih za izobrazbo učiteljic ženskih ročnih del — predvsem negovale tista dela in tehnike, ki pridejo v poštev pri narodni noši, ki so se pa morda deloma že poizgubila ali se pa le nepopolno izvršujejo. Isto ministrstvo je že 15. septembra 1911 izdalo naredbo, da se imta pri risanju v vseh šolah upoštevati domača umetnost. V svojem odloku pravi ministrstvo, da spada med prva sredstva za okrepitev domovinske ljubavi in za zaženeje bega z dežele, zbujanje ljubezni za stare domače šege in običaje, za domačo ljudsko umetnost in domačo narodno nošo.

Gospodarski program. Opozarjamo iznova p. i. učiteljstvo, da kupuje oblačilne potrebščine pri tvrdki Fran. Ks. Souvan, ki je podarila za učiteljski konvikt zopet 33 K; tvrdka Gričar & Mejač je pa darovala od učiteljskega izkupička 14 K. Svoji k svojim!

Za učiteljski sklad so darovali črnograbenski učitelji iz brdskega okraja 6 K. Živili!

Slovenska šolska Matica je publikacije za leto 1912 že razposlala; te dni pa razpošilja knjige Hrvatskega pedagoško-književnega zbora. Vsak član prejme knjige pri poverjeniku dotičnega okraja.

O Veliki noči je imelo več učiteljskih društev in zvez zborovanja, kakor n. pr. Zveza nemških avstrijskih učiteljskih društev na Dunaju, Zveza nemškega učiteljstva na Štajerskem in Zveza učiteljev pensionistov v Gradcu. Društva in Zveze so se bavile izključno z vprašanjem regulacije učiteljskih plač, odnosno z izboljšanjem pokojnin. Vsi smo zaslužili, vsi smo potrebni, vsi zahtevamo-prosimo... vse nič! Ne gane se ne država ne dežela! —c.

Zahajajte samo v lokale, kjer imajo na razpolago naš list!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 613. Kranjsko.

V šolskem okraju Kamnik se razpisujejo naslednja učna mesta z zakonitimi prejemki v stalno nameščenje:

1. Nadučiteljska služba na dvorazredni ljudski šoli v Dolskem;
2. eno učno mesto na dvorazredni ljudski šoli v Zgornjem Tušnju.

Pravilno opremljene prošnje za eno izmed teh učnih mest je za vsako posebej predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 10. maja 1913.

Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku, dne 31. marca 1913.

Št. 1283.

V šolskem okraju Ljubljanske okolice se razpisujejo naslednja učna mesta z zakonitimi prejemki v stalno nameščenje:

1. Nadučiteljska služba na trirazredni ljudski šoli v Horjulu;
2. nadučiteljska služba na dvorazredni ljudski šoli v Blatni Brezovici;
3. eno učno mesto na dvorazredni ljudski šoli v Polhovem Gradcu;
4. po eno učno in voditeljsko mesto na enorazrednih ljudskih šolah na Golem, Lipoglavem, v Rakitni in Zapotoku.

Pravilno opremljene prošnje za eno izmed teh učnih mest je za vsako posebej predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 10. maja 1913.

V kranjski javni šolski službi še ne stalno nameščeni prosilci morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 31. marca 1913.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodono naslohim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani. registrirana zadruga s omejenim ismetvom.

Promet do konca marca K 37.830.53.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2 2.—1/2 3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 30 h v postnih znakih. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Iščem tovariša,

ki bi hotel v juliju ali avgustu potovati za dva ali tri tedne na Balkan. — Pisma na uredništvo »Učit. Tovariša«.

Knjigoveznica Iv. Bonač

Ljubljana, Selenburgova ul.

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerne, delo solidno.

Naznanilo.

Podpisani vljudno naznanjam, da sem prevzel trgovino gospoda Anton Umeka v Krškem. Priporočam slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo papirja, knjig, pisalnih in risalnih predmetov

za šole in urade.

Zaloga tiskovin. Vsakovrstno galanterijsko blago. Nagrobni venci, okvirji, šipe in ogledala. Vse po nizkih cenah.

Friderik Stöger

v Krškem (Dolenjsko.)

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Šnažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met. (dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cečila kanafasa, flanel, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoja za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorca blaga zastonj in franko.

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem -

Sv. Petra cesta št. 2.

priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Pravkar izišlo in se dobi pri skladatelju v Središču (Štaj.):

Štiri cerkvene pesmi za šolarske sv. maše.

Dvoglasno s spremljevanjem orgel. Uglasbil Ant. Kosi, nadučitelj.

A. Foerster, p. H. Sattner in E. Adamič, ki so te pesmi v rokopisu pregledali, so se izrazili zlasti o narodnem tonu v katerem so pesmi zložene prav pohvalno.

Cena 1 K, s poštnino 5 v več.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec

v Gorici

Tržaška ulica št. 16

v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetijske šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.

Prvo splošno uradniško društvo avstro-ogrsko monarhije

na Dunaju, I., Wipplingerstrasse št. 25.

je ena največjih in najstarejših zavarovalnic za življenje v monarhiji in izvršuje zavarovanja za življenje in rente v vseh kombinacijah.

Za izboljšanje gospodarstvenega stanja, za preskrbljenje prihodnosti navezano je posebno učiteljstvo na samopomoč potom zavarovanja življenja; ugodnosti, ki jih nudi v tem obziru Uradniško društvo, pa tudi humanitetnemu delovanju namenjene uprave Uradniškega društva kažejo učitelju, da mu je najboljšje, če se oklene Uradniškega društva. Iz pravega spoznanja teh ugodnosti pridružila so se

največja učiteljska društva

Avstro-ogrsko Uradniškemu društvu.

Silno ugodni zavarovalni pogoji. Nizke premije. Izplačevanje nemudoma in brez odbitka.

Garancijsko premoženje koncem I. 1911 . . . . . 84 milijonov kron

Stanje zavarovanj koncem I. 1911 . . . . . 216 milijonov kron

Izplačanih zavarovanj do konca I. 1911 . . . . . 114 milijonov kron

Pojasnita daje brezplačno in, ne da bi vprašalec prevzel kake obveznosti

Glavni zastop uradniškega društva

za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu, Radetzkystrasse 10.